

Butikker i nær og gjenkjennel

KJØTTBUTIKKEN: Johs Fossers hovedforretning i Stockfleths gate 2, Fossers-gården, var trolig den flotteste kjøttbutikken Sandefjord noensinne har hatt. Bildet tatt i 1966 er fra Jorunn Fossers Hunnskaar og Svein Hunnskaars samling, og kan også ses sammen med 18 andre Johs Fossers-bilder i Sandefjord Lokalhistoriske Senters bildebase på internett.

Alle lesere som har passert 50 år vil trolig huske med vemod og atskillig glede floraen av butikker i alle bransjer for få tiår siden. I dag skal vi ta for oss to av dem, begge i matvarebransjen.

SVEN ERIK LUND
sv-er-lu@online.no

Bildet fra 1966 viser Johs Fossers hovedforretning i Fossersgården med adresse Stockfleths gate 2.

Det var den gangen byen hadde 10-12

kjøttbutikker, hvorav fire tilhørte firmaet Johs Fossers. Med driftighet, faglig dyktighet og vilje til ekspansjon bygget han opp et firma som vakte oppsikt langt utenfor byens grenser.

Johs Fossers kom med sin familie til Sandefjord i 1948, etter at han hadde kjøpt Haavald Abrahamsens slakteri, pølsemakeri, slakterbutikk og bygård i Stockfleths gate 2.

Fossers drev butikken videre i liten målestokk inntil han fikk revet gården og bygget opp en ny med navnet Fossers-gården oppe på fasaden. Hele førsteetasje ut mot gaten ble da en imponerende stor og moderne slakterbutikk, slik vi ser den utenfra på bildet.

Tre filialer

I tillegg til hovedbutikken hadde Johs Fossers tre filialer på det meste: I Sandar

meieris nye bygning ved Moveien, i Lauritz Pedersens tidligere butikk ved Torvet, og ved Aagaards plass.

Sistnevnte oppsto først gjennom overtagelse av slakter Rolf Myhres lille butikk ved siden av Sigurd B. Gades herreekvipering i den tidligere Odd Fellow-gården. Da Gade sluttet, tok Fossers over lokalet og anla en helt ny og stor butikk som dekket hele fasaden mellom Arne Sagaas kolonial og Gustavsens fargehandel i nabogården.

Johs Fossers innførte en del nye aktiviteter innen markedsføring i Sandefjord, blant annet en stor og delikat juleutstilling av kjøttvarer, pølser og posteier. Alle kjenner i dag Stabburets leverpostei i gul boks. Fossers produserte sin egen leverpostei på boks med bilde av barn.

Fossers bedrift hadde for øvrig bety-

delig engrossalg til storhusholdninger på Østlandet og Vestlandet, samt til hvalfangstflåten.

På det meste hadde bedriften 45 ansatte. Den ble solgt til Skjeggerød a/s i 1977.

Teksten ovenfor er basert på opplysninger gitt av Jorunn Fossers Hunnskaar og Svein Hunnskaar til de 19 bildene som familien har lånt oss til bruk i bildebasen på internett.

Vi benytter anledningen til å takke for deres velvilje og interesse for lokalhistorie.

Fruktlageret

Fruktlageret ble etablert i 1935 av Gunnar Roland Asbjørnsen, som kom samme år fra Drammen med kone Elsa Magnhild.

Slik mange sandefjordinger og tilrei-

FØROGNÅ

g fortid

KONFEKT OG SJOKOLADE: Dette bildet av Fruktlageret er trolig tatt under gjenåpningen etter brannen. Hadde bildet vært tydeligere, kunne vi fint ha gjenkjent mange av datidens konfekt- og sjokoladenavn. To av butikksamene har vi navn til, fra v. Bergljot Asbjørnsen (Gunnars søster) og Elsa Magnhild Asbjørnsen (Gunnars kone). Kjenner du damen til høyre, vennligst tips oss. Bildet er sendt oss av Gunnar Asbjørnsen, sønn av Elsa Magnhild og Gunnar Roland Asbjørnsen.

sende husker butikken nederst i Storgaten var den alltid veldrevet og ryddig, med kyndig betjening, friske varer og fristende utstillinger. Frukt, grønnsaker, sjokolade og konfekt var de viktigste varesortene. I tillegg kom såkalte fancy-varer som besto av bl.a. finere hermetikk med eksotiske frukter og Chatkakrabbe.

Foruten besøkende kunder hadde firmaet på kundelisten mange av distriktets hoteller, restauranter og såkalt bedrestilte og selskapsaktive husholdninger, hvorfra det ble ringt inn bestillinger som visergutten på sykkel bragte til døren.

En av viserguttene var Frank O. Eriksen, som vi har hatt en egen viserguttfortelling om på lørdagssidene for to år siden. Han husker tiden på Fruktlageret med glede.

Drivende krefter

Ellers bør det nevnes at ekteparet Asbjørn-

sen var ressurspersoner og drivende krefter i byens kultur- og idrettsliv gjennom mange år. Gunnar var bl.a. formann i STIF, leder av foreningens turngruppe og selv aktiv turner. Aktiv i handelsstandsforeningen var han også. Elsa Magnhild var driftig innen sang og dans, og hun var med på å arrangere dans for eldre i Bugårdssenteret til hun var nesten 90 år.

I hjemmet hos de to var det ofte huskonserter med sang og musikk blant gjester fra byens kunst- og kulturliv, forteller sønnen Gunnar, som har lånt oss bildet fra butikken.

Etter en brann i gården måtte butikken flytte til et provisorisk hus på en tomt like i nærheten. Det var så lite at det må betegnes som en prestasjon å drive butikk der.

trafikken. Også barn og voksne ble påkjørt og sjåfører drept.

Selve gården Haugtuft ligger utenfor venstre bildekant og som på denne tiden var eiet og drevet av mureren Gustav Eriksen. Helt fra 1399 var navnet Haugatuft som nok refererer seg til de mange gravhauger som fortsatt er godt synlige i nabolaget på Fevang.

Dagens bilde viser en Ravei med randbebyggelse der lærerboligen for Fevang skole fortsatt rager høyere i landskapet enn nabohusene.

**Tekst: Harald Fevang.
Foto før: Politarkivet.**

Haugtuftsletta

Rette strekninger har det aldri vært for mange av på norske veier. Av den grunn var Haugtuftsletta på Fevang som her er avbildet nordfra etter en dødsulykke i 1962, berømt som fartsetappe for mange bilister.

Som sådan kunne denne strekningen godt sammenlignes både med Semslinna før Tønsberg og Vivestadlinna nord for Høyjord. Mange ville gjerne prøve hva bilen «kunne gå i» på disse slettene.

Dessverre ble derfor enden av sletta på bildet et velkjent ulykkessted. Bjørnerudbakken var en gjenganger i avisenes ulykkesrapporter langs Den sørlandske hovedvei.

Hester, elger og rådyr ble påkjørt, trailere veltet, portstolper, hekker, stakitter og telefonstolper sto i veien for den stadig raskere

Hickory og Kandahar

Snart er det vinter igjen, og dermed tid for litt skinostalgi. Er det noen av leserne som husker barndommens avansement fra enkle helvedski med lærbindinger til hickoryski med kandaharbindinger? Jeg husker det som en stor begivenhet da sistnevnte skitype kom til meg som julegave en gang i tidlige etterkrigsår. Det var hoppski av merket Madshus som innebar et avansement fra småbakkene med oppmålte hopp, til bakker med tømret tilløp og hopp, der det var mulig å sveve 20-30, kanskje 40 meter. Videre ble det deltagelse i renn, først i nabolaget, senere milevis unna i buss med idrettslaget hver søndag.

Tekst og foto: Sven Erik Lund

Sjømannskirken

De aller fleste sjøfolk hadde et mer enn positivt forhold til Sjømannskirken. Den var annerledes enn kirken hjemme for de fleste. Og den representerte mye av det som sjøfolk savnet: hjem, familie og trygghet.

Dette bildet fra Aruba i 1973 viser stasjonsbestyrer Thor Thalle i ferd med å starte sightseeingturen til bl.a. kaktusskogen på øya for mannskaper fra cruisebåten «Nordic Prince».

Akkurat dette kirkebygget tør ellers være kjent for mange fra Sandefjord idet hvalkokeriene ofte bunkret her.

Tekst og foto: Harald Fevang.

SANDEFJORD LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkentad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen, mkr. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når, og helst med en beskrivelse. Husk navn og adresse på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til sv-er-lu@online.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters redaksjonsgruppe:

Sideansvarlig: Harald Fevang,

Bildeansvarlig: Ragnar Iversen.

Medarbeidere: Sven Erik Lund, Svein Olav Løberg, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Odd Galteland, Tor Skagun, og Tor Børresen.

Kontaktperson:

Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154